

Ad Bus: 'Het kokende zwembad.' Uitgeverij Boekenplan, Hoofddorp 2003. ISBN 9071794415 (Psychose/Schizofrenie/1)

Soort boek: Ervaringsverhaal van Ad Bus over de periode 1988-1991, waarin hij psychotisch werd en last kreeg van schizofrenie. Het vervolg hierop is *'Terugkeer naar de Pyreneeën'*. Met illustraties van José, een goede vriendin van Ad Bus. Goed leesbaar en inzicht gevend.

Over de schrijver: Ad Bus woont in Hoensbroek, is getrouwd met Jeanne en heeft 2 zoons, Roel en Jeroen. Hij werkte als onderwijzer totdat hij in de WAO belandde en afgekeurd werd. Ad werd psychiatrisch patiënt. Hij schreef een aantal boeken over deze ervaringen, zowel over de perioden dat hij opgenomen was, als over de tijd daarna. Een dichtbundel, *Gepast Wantrouwen*, verscheen in 2006. Sinds 1984 werkt Ad als journalist voor verschillende bladen in Zuid Limburg.

Korte beschrijving: In dit boek vertelt Ad Bus hoe hij een psychiatrische ziekte ontwikkelde die hem het label paranoïde schizofrenie opleverde. Hij kreeg psychosen, wanen en denkbepelden die het voor hem onmogelijk maakten om te functioneren binnen zijn gezin en werk. Hij werd paranoia, was angstig, zag mensen die er niet waren, en had obsessieve gedachten over bijvoorbeeld messen. Ad deed diverse zelfmoordpogingen voordat hij werd opgenomen in het psychiatrisch centrum Welterhof. Hij beschrijft hoe hij daar behandeld werd en wat hem geholpen heeft. Schrijft over de isoleercel, de afdelingen waar hij zat, en hoe de contacten met de buitenwereld waren. Ad beschrijft hoe hij zijn dagen doorkwam, hoe belangrijk de sfeer op een afdeling was en een goed contact met een hulpverlener. Hij beschrijft de invloed van therapieën en medicijnen, hoe verschillende hulpverleners met hem omgingen en wat hij daarvan vond. Hij laat ook zien dat het verschrikkelijk moeilijk was voor zijn vrouw en kinderen om met hem te leven. Hij vertelt over terug naar huis gaan, terugval en weer opgenomen worden. Langzaam ging hij zoveel vooruit dat hij terug naar huis kon en de opnameperiode achter zich liet. Nadruk ligt in dit boek op de opnameperiode. Het boek *Terugkeer naar de Pyreneeën* is het vervolg op dit boek en gaat over de periode vanaf zijn thuiskomst uit het psychiatrisch centrum 'Welterhof' te Heerlen in 1991 tot aan het jaar 2003.

Wat viel op: Het is indrukwekkend om te lezen waar Ad Bus last van heeft als hij ziek is. Hoe dat zijn hele leven ontregelt. Dat moet uitputtend zijn, angstig en onzeker maken. Omdat je niet meer weet wat wel en niet echt is gebeurd, je leven als het ware wordt uitgebreid met waanbeelden. Omdat Ad zijn ervaringen zo direct beschrijft krijgen we meer inzicht in hoe het leven met een psychiatrische ziekte kan zijn, zowel thuis als in de instelling. En dat is leerzaam. Een boekje dat samen met andere egodocumenten en boeken als Wouter Kusters *Pure Waanzin* en Gail Hornstein's *Stemmen horen* laat nadenken over psychiatrische hulpverlening, compassie, geduld, een menswaardige benadering. Misschien deed Jeanne dat bij Ad nog wel het meest. (Zie citaat)

Citaten: Pag.34: 'Tijdens de bereiding van de maaltijd was hij redelijk rustig in tegenstelling tot mij. Bij het vlees snijden haalde de ons helpende verpleegkundige namelijk een messenset te voorschijn dat mij deed trillen over mijn hele lijf. De messen glinsterden in de zon die door de ramen naar binnen kwam. Ik zou en moest

snijden klonk het van veraf. Ik durfde niet en verstijfde. Ik pakte na aandrang van de verpleegkundige het mes en sneed langzaam in het rode vlees. Ik zag echter geen vlees, maar mijn linker pols. Daaruit liep langzaam helder rood bloed.'

Pag.71: 'De verpleging was overigens helemaal niet prettig voor me. Herhaaldelijk werd ik op een vervelende manier eraan herinnerd dat ik moest corveeën, me beter moest verzorgen, niet zoveel moest zeuren en meer van die opmerkingen waardoor de heren en dames verpleegkundigen lieten merken dat ze me liever kwijt waren dan dat ze zouden helpen. Wat 'by the way' wel hun taak was.'

Pag.73: 'De volgende dag kreeg Jeanne te horen dat ik terug moest komen naar Welterhof. Men maakte zich zorgen om me! 'Nu ineens wel,' zei ik tegen Jeanne, en: 'ik ga echt niet terug, ze bekijken het maar.' Jeanne zei dat ze mij wel aankon en sprak wel met de behandelde psychiater af dat ik me zou melden bij het RIAGG in Heerlen.'

Pag.76: 'Het was een rustige afdeling: geen idiote toestanden zoals ik op de andere afdelingen had meegemaakt. Hu., een lieve jongen die onverstaanbaar praatte, plaste wel eens in zijn broek, ook al droeg hij een luier. Maar geen enkele keer flipte de verpleging op hem. Integendeel, ze zeiden alleen op zachte toon tegen hem dat hij wat sneller naar de w.c. moest gaan als hij moest plassen.'

Recensie: Anneke Luttje, vrijwilliger Stichting Pandora: 'De schrijver heeft z'n eigen belevenissen in de psychiatrie duidelijk weergegeven. Het is geschreven in een prettige leesstijl. Het is heel herkenbaar voor ieder die er zelf mee te maken heeft (gehad) of die een dierbare heeft met dit ziektebeeld.'

zie www.boekenplan.nl '(..) *Het kokende zwembad* geeft de lezer een beeld over hoe een psychiatrisch patiënt een psychose beleeft. De auteur is ervaringsdeskundige – diagnose: schizofrene, paranoïde, chronische patiënt – en hij beschrijft in dit boek angsten en waanbeelden tijdens zijn psychoses. Verder beschrijft hij zijn ervaringen met hulpverleners en medepatiënten. (..) *Het kokende zwembad* is het tweede boek van Ad Bus en evenals in *De hond voor de brommer* trekt hij aan het einde zijn conclusie over deze levensfase van hem. De gevolgtrekking uit zijn eerste psychiatrische ervaringen zijn voor het verdere leven van de schrijver vernietigend. Misschien zijn sommige hoofdstukken voor een buitenstaander schokkend maar voor de auteur zijn alle voorvallen tijdens de opnames logisch. Ad Bus geeft met *Het kokende zwembad* mensen die niets of weinig van de psychiatrie afweten een kijk hierin.'